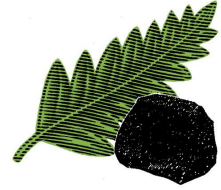

Kol Nytt

SVENSKA KOLINSTITUTET

September 2010

InterAcademy Council: Nödvändigt med klarare roll för IPCC

FN:s klimatpanel IPCC måste få en mer renodlad roll. Det är resultatet av granskningen av den expertpanel (Inter Academy Council – IAC) som blev klar en av de sista dagarna i augusti. Granskningen kom till som en reaktion på att vissa uppgifter i de senaste rapporterna inte varit vetenskapligt grundade. IAC, som letts av Harold Shapiro, professor vid Princeton University, föreslår bland annat följande:

- IPCC och dess ledamöter ska inte få engagera sig i lobbying
- IPCC och dess ledamöter ska inte få agera som betalda konsulter i klimatfrågan
- Ytterligare kvalitetskontroll ska göras av kommande rapporter
- En nyinrättad Executive Committee ska övervaka verksamheten
- IPCC:s ordförandes mandat ska begränsas till en sexårsperiod

Rajendra Pachauri, ordförande i FN:s klimatpanel

IAC framhåller samtidigt att den inte ifrågasätter de huvudslutsatser som IPCC publicerat utan tvärtom har de *"been a success and served society well"*.

Världsbanken finansierar kol – men större belopp går till förnybart

Världsbanken har under budgetåret juli 2009 – juni 2010 lånat ut 3,4 miljarder US\$ för nya kolkraftverk. Därtill kommer 1 miljard dollar för en kraftledning från ett indiskt kolkraftverk och 1 miljard dollar för prospektering av olja och gas.

Miljögrupper protesterar mot utlåningen till kolprojekt och pekar på att den har ökat kraftigt på senare år. Världsbanken framhåller dock att man under den senaste femårsperioden har ställt upp med 4,5 miljarder dollar för kolkraft, men samtidigt med 12,5 miljarder dollar för förnybar energi och energieffektivisering – och att det senaste året varit ett rekordår för dessa sektorer.

Världsbankens talesman Roger Morier säger att kolanläggningar bara får finansieringshjälp när "exceptional circumstances where countries have few or no prospects for other energy sources" föreligger. "Our energy portfolio is increasingly oriented to renewable energy and energy efficiency. We are fulfilling our mandate of responding to the urgent needs of our client countries for access to efficient, reliable, affordable electricity, while also helping those countries to get on a low-carbon development path as soon as possible."

EU skapar nätverk för CCS-byggare

EU kommissionen fullbordade den 17 september sjösättningen av "det verktyg (the CCS Project Network) som stöder tidiga storskaliga demonstrationsanläggningar för koldioxidinfångning och -lagring". Alla de sex projektägare som får stöd ur EU:s European Energy Programme for Recovery har avtalat om deltagande i nätverket. Till nätverket knyts ett Advisory Forum med bredare representation för att sprida kunskaper om CCS.

The CCS Project Network har skaffat sig en egen hemsida:
<http://www.ccsnetwork.eu/>

Energikommissionären Günther Oettinger:

"CCS is one of the key technologies that we need to develop today to make the necessary deep cuts in carbon dioxide emissions from the energy sector in the coming decades. It is a very positive step forward for the major project developers in Europe to work together and to inform scientists, industry and the public about their progress. Knowledge sharing will be essential for accelerating the deployment of clean energy technologies in Europe"

Nytt nummer av Vattenfalls Bridging to the Future

BRIDGING TO THE FUTURE

Newsletter on Carbon Capture & Storage at Vattenfall

No. 16, September 2010

Detta 16:e nyhetsbrev om koldioxidinfångning och -lagring innehåller 16 sidor med bred redovisning av det utvecklingsarbete som pågår. Bland artiklarna finns till exempel ett referat från ett första möte, arrangerat i Bryssel av den tyska delstaten Brandenburg, med

representanter för de sex CCS-projekt som kommer att få stöd ur EU:s ”European Energy Programme for Recovery”. Den nya energikommissionären Günther Oettinger framhöll (i svensk översättning) vid mötet bland annat att ”Vi måste finna vägar och metoder för att säkerställa att Europa kan förbli ett centrum för kol och stålproduktion utan att offra klimatskyddet. Brandenburg och det ledande paneuropeiska energibolaget Vattenfall är nyckelpartners för oss i detta projekt.”

Vattenfalls CCS-projekt i Jämschwalde är ett av de sex projekt som beviljats stöd ur EU:s program.

Är vi nära Peak Coal?

I en artikel nyligen på hemsidan [National Geographic News](#) refereras en studie från University of Texas som hävdar att världens kolbrytning kommer att kulminera inom de allra närmaste åren (år 2011 nämns, men med viss reservation)! Skälet skulle vara att lönsamheten i brytningen avtar i takt med att fyndigheterna blir svåråtkomligare och har lägre energivärde. Den aktuella studiens förutsägelser skulle innebära att utsläppen av koldioxid från världens kolanvändning minskar med 50 % till 2050. Studien mynnar ut i ett upprop för lägre energianvändning och effektivare elproduktion:

“The global community should be devoting its attention to conservation and increasing efficiency of electrical power generation from coal. Immediate upgrades of the existing electrical coal-fired power stations to new, ultra supercritical steam turbines that deliver [greater efficiency than current power plants] are urgently needed.”

Men givetvis finns det andra uppfattningar även i USA. National Academy of Sciences drar slutsatsen att USAs kolbehov kan täckas i mer än ytterligare 100 år vid dagens konsumtionsnivå. Detta även med hänsyn tagen till osäkerheterna i beräkningarna av kolreserverna och den med tiden förmodade sjunkande kolkvalitén.

Artikeln på National Geographics hemsida kommenteras av bland andra Kjell Aleklett från Uppsala Universitet. Han refererar till en nyligen publicerad studie http://www.tsl.uu.se/uhdsg/Publications/Coal_Fuel.pdf som hävdar att kolbrytningen kommer att kulminera någon gång mellan 2020 och 2050. Här följer studiens Abstract:

“A small number of nations control the vast majority of the world’s coal reserves. The geologically available amounts of coal are vast, but geological availability is not enough to ensure future production since economics and restrictions also play an important role. Historical trends in reserve and resource assessments can provide some insight about future coal supply and provide reasonable limits for modelling. This study uses a logistic model to create long-term outlooks for global coal production. A global peak in coal

production can be expected between 2020 and 2050, depending on estimates of recoverable volumes. This is also compared with other forecasts. The overall conclusion is that the global coal production could reach a maximum level much sooner than most observers expect.”

Huruvida man i sina beräkningar utvärderat möjligheterna till CBM (Coal Bed Methane) och UCG (Underground Coal Gasification), dvs energiutvinning ur kolet utan att fysiskt bryta det, undandrar sig redaktörens bedömning.

World Energy Councils kongress i Montreal

Den 21:a världsenenergikongressen har avhållits i Montreal under dagarna 12-16 september med mer än 5 000 deltagare, varav ett 20-tal svenskar (dock ej Kol Nytt's redaktör). Svensk Energis Bengt Magnusson bevakade kongressen och har på den öppna delen av hemsidan lämnat en sammanfattande rapport. Den nås via länken:

<http://www.svenskenergi.se/sv/Aktuellt/Nyheter/WEC-i-Montreal-Karnkraft-for-framtiden-och-dialog-mellan-rika-och-fattiga/> .

Statoil vill bli stort på lagring av koldioxid

Sedan 1996 har Statoil vid sin gasutvinning vid Sleipner återfört 12 miljoner ton koldioxid till en reservoar på mer än en kilometers djup under havsbotten. Inget läckage har kunnat konstateras. Nu försöker Statoil utveckla en miljömässig nödvändighet till att bli en kommersiell möjlighet. Man har bildat en grupp med geologer som ska kartlägga formationerna under havsbotten med målsättningen att en dag i framtiden kunna tillhandahålla lagring av koldioxid för kraftverk och industrier runt om i Europa.

Bakgrund:

Naturgasen från Sleipner-fältet innehåller en ovanligt hög andel koldioxid (9 %). Om inte denna koldioxid hade pumpats tillbaka ner under havsbotten skulle Statoil ha behövt betala en miljon norska kronor per dag i koldioxidskatt.

Fullföljer Storbritannien sitt stora CCS-program?

Som Kol Nytt rapporterat tidigare har Storbritanniens Department of Energy and Climate Change planer på att satsa 9 miljarder pund på ”clean coal”, inklusive fyra demonstrationsanläggningar för CCS. Nu har samma regerings finansdepartement inlett en granskning av planerna, vilket enligt ett flertal pressuppgifter oroar andra ministrar. Det spekuleras i att de fyra demonstrationsanläggningarna skärs ner till bara två eller att de tredje och fjärde anläggningarna skjuts till bortom 2020. Enligt de hittillsvarande planerna ska en avgift på konsumenternas elräkningar fullt ut finansiera de planerade satsningarna.

Kolstrejker i Spanien

Att bryta kol i Spanien kostar mer än att importera kol. Kraftproducenterna har därför i ökande grad valt import. För att underlätta kolgruvornas anpassning beslutade regeringen redan 2009 att fortsatt stöda inköp av inhemskt kol. Tills vidare har EU blockerat planerna i avvaktan på ett gemensamt beslut om när kolsubventionerna senast ska vara avvecklade och olönsamma gruvor därmed nedlagda (se även Kol Nytt för augusti 2010). Beslut väntas under hösten i år.

Gruvarbetarna genomför för närvarande ett flertal aktioner. På bilden ses när 200 gruvarbetare den 22 september inledde en veckolång ”Black March” de 20 milen mellan städerna Villablino och Leon i nordvästra Spanien. Bland andra aktioner märks att 50 gruvarbetare under en längre tid genomfört en sittstrejk på 500 m djup i en gruva i staden Palencia. Ytterligare andra gruvarbetare har hungerstrejkat.

I slutet av 1980-talet sysselsatte spansk kolindustri 50 000 arbetare, men arbetsstyrkan har till idag krympt till lite över 5 000 sysselsatta.

Kolpriserna

På energikolsmarknaden i Europa har en relativt ovanlig prisstabilitet kunnat noteras ända sedan i våras. Även i detta nummer av Kol Nytt kan därför rapporteras att kostnaden för energikol importerat till nordvästra Europa i slutet av september ligger på nivån 90 – 95 dollar per ton.

Ungersk kolgruva läggs ner – slutet för kol i Ungern

Det sista koleldade ungerska kraftvärmeverket Vertesi i Oroszlany ska läggas ner vid årsskiftet och därvid även den närliggande kolgruvan. Subventionerna har på senare tid uppgått till 30 miljoner dollar per år och ska enligt EU-beslut avvecklas. Upprustningar har gjorts och sameldning med biobränslen införts, men fortfarande krävs av tekniska skäl kol till minst 50 % av pannans effekt. Endast en begränsad produktion får ske under de tre år det beräknas ta att få fram ny fjärrvärmeproduktion.

På 1990-talet arbetade 6 500 personer i kraftvärmeverket – idag 1.500. Men fortfarande är 15 % av Oroszlanys 20 000 invånare sysselsatta i kolrelaterad verksamhet.

←←← *Gruvarbetarstatyn på torget i Oroszlany*

Kolprotester mot Obama

Hundratals kolgruvearbetare protesterade nyligen i Washington mot den federala regeringens planer på att skärpa villkoren för ”mountaintop removal mining”. Vid kolbrytning i dagbrott i bergen läggs överblivna massor i dalgångar och problemet är att garantera tillräcklig vattenkvalitet nedströms. Environment Protection Agency vill skärpa bestämmelserna så påtagligt att gruvbolagen befarar att nya tillstånd inte kommer att kunna ges. West Virginias demokratiska guvernör är starkt kritisk till myndigheternas planer och stöder gruvarbetarna. Men även motdemonstranter fanns på plats i Washington.

På plakaten kunde åskådarna bland annat läsa:

- ”Coal Miners 'Dig' Their Jobs”
(demonstranterna)
- ”Topless Mountains are Obscene”
(motdemonstranterna)

Eren Enerji bygger Turkiets modernaste kolkraftverk

Ett 2x600 MW superkritiskt kolkraftverk är för närvarande under färdigställande strax intill staden Zonguldak i nordvästra Turkiet. Samtidigt byggs en kolhamn för att kunna ta emot fartyg om upp till 170 000 DWT. Kolbehovet beräknas till 3,5 miljoner ton årligen.

Färdigställandet av kraftverket kommer att ytterligare öka Turkiets behov av importerat kol. Redan före idrifttagningen av det nya kraftverket har importen under årets första sju månader ökat med 24 %, jämfört med samma period förra året, till 12 miljoner ton.

Zonguldaks gamla kolhamn byggd 1848

Sydkorea starkt beroende av sin kolimport

Sydkorea har under en följd av år varit det land som haft den efter Japan näst största kolimporten i världen. 2009 övertog dock Kina andraplatsen genom sitt snabbt växande importbehov.

Under 2010 fortsätter nu Sydkoreas kolimport att växa kraftigt. Under årets första sju månader (januari – juli) växte importen av energikol med 20 % till 69 miljoner ton och importen av kokskol med hela 55 % till 12 miljoner ton.

Kina fortsätter avveckla smågruvor och tvingar cheferna under jord

För att höja effektiviteten och förbättra säkerheten är Kina i färd med att konsolidera sin kolindustri genom att slå samman större gruvföretag till bärkraftigare enheter. Samtidigt

arbetar man med att avveckla små, ofta privatägda, kolgruvor. Målsättningen för året är att antalet små gruvor inte ska överstiga 10 000 vid kommande årsskifte. Det innebär att under hela 2010 ska minst 1 539 gruvor med en sammanlagd årlig brytningsvolym om 122 miljoner ton läggas ned. Nu rapporteras att man i mitten av september hunnit avveckla 1 259 gruvor med en årlig volym om 113 miljoner ton.

Ytterligare en åtgärd för att höja säkerheten i de kinesiska gruvorna är att State Administration of Work Safety beslutat att från den 7 oktober måste gruvchefer alltid följa med sina arbetare ner under jord. Genom att de tvingas dela riskerna med sina anställda hoppas man på en snabb förbättring av säkerheten. Inför detta tvång valde ett gruvbolag att i stället befordra sju personer till ”assisterande chefer”. Myndigheten har dock genast ingripit och slagit fast att den nya förordningen faktiskt gäller de överordnade cheferna och att dessa inte kan delegera ansvaret. Om man inte följer de nya bestämmelserna utgår böter och vid en inträffad olycka kommer brytningen att förbjudas.

Trafikkaos i Kina: Kolbilar fast veckovis i mer än 10 mil långa köer

Bilderna ovan togs den 23 augusti och visar det trafik kaos som uppstod vid underhållsarbeten på motorvägen från Tibet till Beijing. Köen var som längst 120 km. Huvuddelen av trafiken består av lastbilar med kol från Inre Mongoliet. Strax innan bildernas trafik kaos uppstod hade en tidigare 10 mil lång kö kunnat lösas upp efter nio dagars väntan.

Stålproduktionen t o m augusti

Färska siffror för augusti från World Steel Association visar en ökning med drygt 4 % av världsproduktionen av stål i jämförelse med augusti förra året. Produktionen är nu hittills i år på praktiskt taget samma nivå som 2008 innan finanskrisen på allvar satte in. Men

eftersom Kina ökat kraftigt har de flesta andra länder lägre produktion idag än vad de hade för två år sedan. Följande sammanställning belyser utvecklingen:

Förändringar i världens stålproduktion		
	<i>jan – aug 2010 / jan – aug 2009</i>	<i>jan – aug 2010 / jan – aug 2008</i>
Världen	+ 22 %	+ 0 %
Kina	+ 15 %	+ 21 %
EU	+ 23 %	- 5 %
Japan	+ 38 %	- 12 %
USA	+ 56 %	- 20 %
Ryssland	+ 15 %	- 14 %
Sverige	+ 114 %	- 14 %

I absoluta tal producerades under januari – augusti i år i Världen 932 miljoner ton, i Kina 426, i EU 117, i Japan 73, i USA 54, i Ryssland 44 och i Sverige 3,1 miljoner ton stål.

Svensk industri levererar utrustning även till kolgruveindustrin

För en svensk läsekrets kan det måhända vara av intresse att se att framgångsrika svenska verkstadsföretag med kunder inom gruvindustrin även är aktiva på kolområdet.

Tough demands have met their match.

With a hydraulic drive system from Hågglunds, you get compact, durable power - without foundations or gearbox. A full range of rugged motor types and complete solutions for monitoring and control give you total assurance, even in the most demanding applications. **Let us know your demands.**

Hågglunds Drives AB, SE-890 42 Mellansel, Sweden
 Tel: +46 (0)960 870 00, E-mail: Business Area Manager:
 bo.jung@se.hagglunds.com, www.hagglunds.com/beltconveyors

Our drive is your performance.

HÅGGLUNDS

**We care about your return on investment
 But even more about David returning home safe**

Our industry is tough. We work in the world's most extreme conditions, and the demands on equipment and people are high. Often, there's a fine line between ending the day with a family dinner, or at the emergency room.

Through a focus on awareness and training, we've reduced reported injuries by 70 percent in four years. But that's just the start. We're committed to investigating every incident, even if no one was injured, and to sharing what we learn. That way, the day will end happily for more people like David.

Commitment and Responsibility
 Learn more at www.sandvik.com/sustainability

www.miningandconstruction.sandvik.com

SANDVIK

